

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Mulier eq[ui]tans sup[er] bestiam an [com]mittat sortilegiu[m]

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Cere z m̄atos diuīnatio. Sz qđ fit in igne d̄r pyromātia. a pyr qđ ē ignis et m̄atos diuīnatio. Sz qđ fit in morte d̄r necromātia. z d̄r a necros grece qđ ē mors latine z m̄atos diuīnatio. Et talis diuīnatio fit. qñ mortui cogunt z p̄iurant resurgere z ad interrogata r̄ndere. Sz quod fit in aspectu auū d̄r auspiciū. z d̄r ab auis z specio qđ in simplici nō ē in vsu z valet in tantū sicut video q̄si futura vidēs z cognoscēs in aspectu auū. Sz qđ fit in garritu auū d̄r auguriū. z d̄r ab auis z garrio qđ fecit auē clamare q̄si futura cognoscēs ex garritu auū. Et sunt multe alie spēs q̄ scribi nō p̄nt et inhibite sunt. z h̄ oēs q̄ istis insistent peccāt mortali. vñ d̄r scūs Aug^o. Qui oibz istis insistent scūt se fidē dei dimiuisse z irā dei grauit incurrisse.

Tercio nota. dubitat. vtz clericus p̄t facere experimentū. R̄ndetur sub distinctōe. qz si illud seu tale experimentū fit p̄ aliquā certā sciam. vt puta p̄ astronomiā z nō p̄ inuocatōem demonū aut scias phibitas. tūc licitū ē fieri. Sz si fit p̄ inuocatōem dyaboloꝝ vel p̄ p̄iuratōem tūc ē illicitū fieri. qz iste q̄ facit tale experimentū obligat se eterne. pene

Quarto notandū. dubitat de laycis q̄ stant in medio chori z mittūt cantare missam p̄ defunctos. z hoc p̄ tanto vt petant mortē suoz amicoꝝ vel inimicoꝝ. vtz sibi sit sortilegiū. R̄ndetur q̄ talis laycus d̄r ab ecclesia grauitur puniri p̄ tali facto. qz est sortilegiū. Sz si talis hoc faciēs ē sacerdos. tunc ipse debet incarcerari z ab officio suspendi

Quinto notandū. dubitat. vtz isti p̄mittant sortilegiū q̄ dicūt quando eis obuiat lepus vel monachus in via tunc habent diffortuniū vt quādo de mane. sicut in cathedra sancti Petri p̄mo apparet passer. tunc dicūt se habere fortunā. sed si apparet eis cornix tunc dicunt se habere diffortuniū. Ibi r̄ndetur. q̄ ibi in veritate est magna spēs sortilegij. z hoc credentes mortaliter peccant. z sunt excomunicandi. z debent satisfacere de illo. z nisi si satisfaciant obligant se eterne damnatōni

Ultimo dubitat de mulieribz q̄ dicūt angelū p̄rāsire cāpos z dyanā deā paganoz siluas. z innumerabile mltitudinē muliez sup̄ q̄sdā testias eq̄tare z c̄ijs trufis. vtz h̄ sit spēs sortilegij. Qđm q̄ est grauis spēs sortilegij. qz angel^o sathane t̄riūphat in eis. z trās figurat se in angelū lucis. z sic mulieres decipiunt p̄ angelū sathane. z nō ē mirū. qz mulieres sunt debiles z instabiles in aīo. z p̄parant aq̄. qz sicut aq̄ facilliter trāsīt z labit. sic et mulieres facill̄ ruūt seu labunt in sortilegiū z in sectas hereticas.

S .i. puidus .i. petā p̄fessionē
S It circumspēctus dum crimina p̄res byter audit
 p̄fitētes p̄sona s̄ sit s̄ p̄sona
Circa personas. que pauper. debilis. et que
 .i. scēs .i. ignara .i. diues
Sana. vel infirma. locuples. vel in ordine sacro
 .i. robusta .i. debil .i. aliena
Fortis. vel fragilis in corpore. que peregrina
 s̄ z d̄r videre .i. portādo
Que sit deuota. que sit minus apta ferendo

Summula Raymundi

P.niam .i. pctis scz illud mensuretur
Penam pro vicijs. totum moderetur. in ipsis
.i. pfflor subuenies pctis medicinas
Presbyter occurrens vicijs. medicamina contra
s^e pfiteres .i. ad penas purgatorij
Imponens. et eos ad purgatoria mittens
s^e pfflyter .i. melius .i. ad celu s^e pfitentē
Sinequit vtilius. et ad vltiora reducat
.i. pctā scz corrigeat ppli .i. publica
Crimina non celet plebis manifesta sacerdos
.i. pniaz agat .i. iustu emēder pctā
Donec peniteat. et vt est dignum luat ipsa
.i. sacerdos .i. faciē .i. misericordie pctōibz
Presbyter ostendat vultum miserantis. et istis
Leuia preponat si dispensat. alijsqz
Dulcia proponat quibus est leue fortia ferre
.i. abstinēs .i. benign⁹
Sobrius et castus humilis pius atqz pudicus
.i. callidus
Simplex et prudens vt serpens atqz columba
s^e sic
Pacificus mitis discretus presbyter omnis
pfflyter .i. pctā manifestat
Hic mortem subeat citius qz crimina prodat
.i. virtutibz honesta .i. pfulgeat sacerdos
Horibus et vita plebem preluceat iste
¶ Iste tractatus hntus z vltim⁹ pntis libri. in q^o psequit determinare de
pfflōe. z p^o de circūspectōe z puidētia sacerdotz seu pffloris. Quō autē
pnis tractat⁹ diuidit⁹ parebit in pcessu lre. Prūmo dr sic. q^o pfflor audies
pfflōne dz eē circūspect⁹ circa psonā pfitentē. vtz talis psona sit pauper
vel diues. debil⁹ vel fortis. digna vel indigna. nobil⁹ vel ignobil⁹. stulta v^l sa
pīens. z vtz sit apta ad agendū pniam difficile vel nō. Et fm has circum
stācias dz pniam moderare. z dz psonis penitētibz dare remedia ptra pec
cata. z dz eas inducere ad agēdū pniam. Et si vlteri⁹ neqant agere pniaz
tūc dz eas remittere ad purgatoriu. Subdit alia documēta de prudētia
et sapiētia pffloris dicens. q^o pfflyter nō dz reuelare crimina aliqz. sicut
vsurarioz. pdonū z alioz pfflōū. scz dz eos inducere vt agant pniam. et
dz eis ondere faciē misericordie. Et si q^o desparet illi dz leuia pponere. scz fir
mis z stabilibz dz pponere ardua z graua. Subdit q^o qlitet pfflyter vel
pfflor dz eē sobrius humilis castus pudicus prudēs mitis pacific⁹ z dis
cret⁹. Et pius pfflyter dz penā mortz subire anqz crimina alicui⁹ secreta

Folium CXXVIII.

reclaret. et detet excellere alios in vita sua et ceteris bonis opibus
Proteradū pmo. q̄ in p̄fessione duo p̄siderant. Primo ip̄ius p̄fidentis
 debita dispositio. Secūdo ip̄ius audiētis p̄fessionē debita circūspectio. et sic
 p̄mū spectat ad p̄fidentē. scdm̄ vero ad p̄fessorē. Quantū ad p̄fidentē p̄i
 mo requirit̄ p̄ritio. et h̄z fieri q̄n̄ hō deplangit sua p̄ctā vero dolore. q̄ si
 ne p̄ritioe nulla est p̄fessio et remissio. sed detet ea deplangere p̄us in vni
 uersali. et postea singillatim in sp̄cāli nocte dieq̄ lachrymas et gemitus p̄
 ip̄is effundendo. vñ ps. Per singulas noctes lectū meum lachrymis rē.
 Secūdo requirit̄ vera humilitas. eo q̄ ipse p̄fiteatur sacerdoti qui sedet in loco
 xpi. Tercio requirit̄ veritas p̄fidentis. vt ip̄e intendat dicere veritatem et de
 mittere falsitatem. Quarto requirit̄ integritas. vt nō diuidat p̄fessionē. sc̄z
 q̄ diuersis sacerdotibz p̄fiteat̄. Quinto requirit̄ ad p̄fidentē q̄ eius cōfess
 sio sit lucida. sic q̄ fiat p̄ manifesta verba et nō obscura. ¶ Quātū ad secū
 dū q̄ p̄siderat̄ in p̄fessione est ip̄ius audiētis p̄fessionē debita circūspec
 tio. sic q̄ p̄fessor sit p̄uidus in audiendo. sagax in ponderādo. distinct^o in
 iudicādo. sapiēs in iponēdo p̄niam. ¶ In est vlt̄erius sciēdū. q̄ multe circū
 stantie sunt seruāde in p̄fessione circa p̄fessorē et p̄fidentē. Primo sacerdos
 detet inspicere quātitatē distinctā numerādo peccata. Secūdo d̄z inspicere
 quātitatē p̄tinuā q̄ respicit d̄iuturnitatē t̄pis. sc̄z vtrū talis in vno an
 no sit p̄fessus vel in dimidio. vel in vno mense. vel in vna septimana. et p̄
 illā quātitatē aliā et aliā detet inuigere p̄niam

¶ Itē notā dū. illud q̄ dictum est sic p̄t̄ p̄suaderi. q̄ sicut est de medico
 corpali sic etiā est de medico sp̄iali. sed medic^o corpalis d̄z inspicere circū
 stantias morbi. ideo etiā medicus sp̄ialis detet inspicere circūstāntias pec
 cati. Maior pater p̄ sufficientē similitudinē. Minor p̄batur sic. q̄ medic^o
 corpalis p̄siderat̄ si sunt multi morbi vel vnus tm̄. et fm̄ hoc porrigit me
 dicinā. Sic etiā d̄z facere medicus sp̄ialis. si ip̄e p̄fessor inuigendo penitē
 tiā fm̄ circūstāntias peccati. Secūdo sacerdos detet videre qualitātē quare
 et quō peccator peccauit. q̄ sepe ex illo mō aggrauat̄ peccatū. Tercio d̄z
 inspicere etatē peccātis. sc̄z vtrū sit p̄fecte etatis vel imp̄fecte. et fm̄ hoc h̄z
 inuigere penitentiā p̄formē. Quarto d̄z p̄siderare sciām p̄fidentis. sc̄z vtrū
 sit scientificus vel ignarus. q̄ científico maior est inuigenda penitentiā q̄
 ignaro. q̄ forte ignorat̄ ignarus q̄ tale p̄ctm̄ tantum aggrauat. Quinto
 p̄fessor d̄z respicere sexū. vtrū sit vir vel mulier. q̄ ip̄i viro maior est inuig
 genda p̄nīa q̄ mulieri. Sexto d̄z respicere p̄ditioez p̄sone. sc̄z an sit debilis
 vel sana. an pauper vel diues. et an sit in infimo. medio. vel summo gra
 du vel statu. q̄ fm̄ hoc aliter et aliter detet illi penitentiā inuigē. q̄ sup̄bo
 d̄z inuigē humilis oīo. auaro d̄z inuigē elemosinarum largitio. luxurioso
 carnis maceratio. iracundo charitas et dilectio rēis. Septimo p̄fessor d̄z
 respicere t̄ps. sc̄z in quo t̄pe sit p̄petratū p̄ctm̄. sc̄z vtrum peccauit in t̄pe sa
 cro vel in t̄pe nō sacro. Octauo d̄z respicere locū. sc̄z an peccator peccauit
 in loco sacro vel in loco nō sacro. quia si p̄ctm̄ p̄petrasset in t̄pe sacro vel in
 loco sacro. tūc maior p̄nīa esset peccatori inuigenda q̄ si p̄petrasset p̄ctm̄
 in t̄pe nō sacro vel in loco nō sacro

¶ Vltimo notā. q̄ p̄fessor d̄z celare peccā manifesta. sed si nō velit aliq̄s
 p̄niam agere posset eū manifestare corā oī p̄plo et ip̄m reprehendere vt pec